

१.२.१.२ “समिति” भन्नाले नियम २.१ बमोजिम गठित कार्यकारी समिति सम्झनुपर्छ ।

१.२.१.३ “परीक्षण समिति” भन्नाले नियम ४.१ बमोजिम गठित राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-२

कार्यकारी समितिको गठन र काम, कर्तव्य तथा अधिकार

२.१ कार्यकारी समितिको गठन:

२.१.१ परिषद्ले ऐनको दफा ७ बमोजिम देहायका सदस्यहरू भएको एक कार्यकारी समिति गठन गर्नेछः-

२.१.१.१ कार्यकारी निर्देशक - अध्यक्ष

२.१.१.२ सह-सचिव (योजना) शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय - सदस्य

२.१.१.३ महानिर्देशक, घरेलु तथा ग्रामीण उद्योग विभाग - सदस्य

२.१.१.४ महानिर्देशक, भ्रम विभाग - सदस्य

२.१.१.५ प्रतिनिधि, पञ्चायत तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय - सदस्य

२.१.१.६ उप-कार्यकारी निर्देशक, परिषद् - सदस्य-सचिव

२.१.२ परिषद्को सिफारिशमा श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी समितिको सदस्यहरूमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२.१.३ समितिले आवश्यक देखेमा कुनै स्वदेशी वा विदेशी विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

२.२ समितिको बैठक र निर्णय:

२.२.१ समितिको बैठक कम्तीमा दुई महीनामा एक पटक बस्नेछ ।

२.२.२ समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

२.२.३ समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिका अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित सदस्यहरूले आफूमध्येबाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२.२.४ समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछ ।

२.२.५ समितिको निर्णय समितिको सदस्य-सचिवद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

२.२.६ समितिको बैठकसम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

२.३ समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

२.३.१ समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः—

२.३.१.१ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमसम्बन्धी नीति निर्धारण एवं योजना तर्जुमा कार्यमा परिषद्लाई सघाउ पुऱ्याउने ।

२.३.१.२ विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूका लागि आवश्यक पर्ने आधारभूत एवं मध्यमस्तरीय प्राविधिक जनशक्तिको आपूर्ति बारे सर्भेक्षण गरी प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा प्राविधिक जनशक्तिको अनुमान तथा प्रक्षेपण गर्ने ।

२.३.१.३ प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना गर्नको लागि सर्भेक्षण गरी एक निश्चित कार्यविधि तयार गर्ने र सो कार्यविधि अनुरूप गैरसरकारी संगठित संस्थालाई प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गर्ने अनुमति प्रदान गर्ने र आवश्यकतानुसार आफैले पनि विभिन्न ठाउँमा प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना गर्ने ।

२.३.१.४ प्राविधिक प्रशिक्षकहरूको आपूर्ति एवं वृत्ति विकास सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।

२.३.१.५ प्राविधिक शिक्षाको विकास र विस्तारका लागि परिषद्को पूर्वस्वीकृति लिई दातृ संघ, संस्थासंग सम्पर्क राख्ने ।

२.३.१.६ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमको लागि चाहिने पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री, भौतिक सुविधा एवं प्रशिक्षकसम्बन्धी व्यवस्थाको मूल्याङ्कन र निरीक्षण गर्ने गराउने ।

२.३.१.७ शिक्षालय तथा तालीम केन्द्रहरूबाट उत्पादित जनशक्तिको उपयोगिता, दक्षता एवं प्रभावकारिताको अध्ययन गर्ने

(६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

गराउने र तदनुरूप तालीम कार्यक्रमहरूमा सुधार एवं विस्तार गरी तालीम कार्यक्रमलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउने ।

२.३.१.८ परिषद्को कार्य सञ्चालनको लागि स्वीकृत नियमको अधीनमा रही आवश्यक विनियमको मसौदा तयार गरी स्वीकृतिको निमित्त परिषद्मा पेश गर्ने ।

२.३.१.९ कोषको खाता परिषद्ले तोकेको बैंकमा कार्यकारी निर्देशक र परिषद्ले तोकेको अधिकृतको संयुक्त दस्त-खतबाट सञ्चालन हुनेछ ।

परिच्छेद-३

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम

३.१ प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना र सञ्चालन:

प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना तथा सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि विनियममा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।

३.२ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमको पाठ्यक्रम:

विभिन्न निकायबाट सञ्चालन हुने प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमको लागि चाहिने पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री, भौतिक सुविधा एवं प्रशिक्षकसम्बन्धी व्यवस्था विनियममा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४

सीपको वर्गीकरण, परीक्षण तथा प्रमाणीकरण

४.१ राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिको गठन:

४.१.१ सीपको वर्गीकरण, परीक्षण तथा प्रमाणीकरणसम्बन्धी व्यवस्था गर्न परिषद्ले ऐनको दफा ७ बमोजिम देहायका सदस्यहरू भएको एक राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति गठन गर्नेछः-

४.१.१.१ कार्यकारी निर्देशक	- अध्यक्ष
४.१.१.२ सह-सचिव, (योजना) शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय	- सदस्य
४.१.१.३ सह-सचिव, लोक सेवा आयोग	- सदस्य
४.१.१.४ महानिर्देशक, श्रम विभाग	- सदस्य

(१०)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- ४.१.१.५ महानिर्देशक, पर्यटन विभाग - सदस्य
 ४.१.१.६ उप-कार्यकारी निर्देशक, परिषद् - सदस्य
 ४.१.१.७ प्रतिनिधि, पञ्चायत तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय - सदस्य
 ४.१.१.८ उद्योगपतिहरूमध्ये परिषद्बाट मनोनीत एक जना - सदस्य
 ४.१.१.९ गैरसरकारी क्षेत्रका लब्धप्रतिष्ठित व्यक्तिहरूमध्ये अध्यक्षबाट मनोनीत एक जना - सदस्य
 ४.१.१.१० प्रतिनिधि, नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ - सदस्य
 ४.१.१.११ प्रतिनिधि, नेपाल मजदूर संगठन - सदस्य
 ४.१.१.१२ प्रमुख, सीप परीक्षण महाशाखा - सदस्य-सचिव

४.१.२ परिषद्को सिफारिशमा श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी परीक्षण समितिको सदस्यहरूमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

४.१.३ उप-नियम ४.१.१.८ र ४.१.१.९ बमोजिम मनोनीत सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ ।

४.१.४ परीक्षण समितिले आवश्यक देखेमा कुनै स्वदेशी वा विदेशी विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई परीक्षण समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

४.२ परीक्षण समितिको बैठक र निर्णयः

४.२.१ परीक्षण समितिको बैठक कम्तीमा दुई महीनामा एक पटक बस्नेछ ।

४.२.२ परीक्षण समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

४.२.३ परीक्षण समितिको बैठकको अध्यक्षता परीक्षण समितिका अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित सदस्यहरूले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

४.२.४ परीक्षण समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछ ।

४.२.५ परीक्षण समितिको निर्णय परीक्षण समितिको सदस्य-सचिवद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

४.२.६ परीक्षण समितिको बैठकसम्बन्धी अन्य कार्यविधि परीक्षण समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

४.३ परीक्षण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

४.३.१ परीक्षण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः-

४.३.१.१ सीपको दक्षता वर्गीकरण गर्न, प्रमाणिका बनाउन र परीक्षण तथा प्रमाणीकरणसम्बन्धी कार्य गर्न राष्ट्रिय स्तरमा आवश्यक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी सो योजना तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

४.३.१.२ गार्हस्थ्य वा औद्योगिक क्षेत्रमा विभिन्न व्यवसाय, पेशा वा सेवाको लागि चाहिने सीप दक्षताको माग र खपतको सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान गर्ने गराउने ।

४.३.१.३ सीप दक्षताको स्तर वर्गीकरण गर्ने र वर्गीकृत सीप स्तर अनुरूप आवश्यक कार्य विश्लेषण (जब स्पेशिफिकेशन) सहित राष्ट्रिय सीप प्रमाणिकाको मसौदा तर्जुमा गर्ने ।

४.३.१.४ वर्गीकृत स्तर अनुसारको सीप दक्षता भए नभएको परीक्षण गर्न परीक्षा सञ्चालन गर्ने र सफल परीक्षार्थीलाई प्रमाणपत्र दिने ।

४.३.१.५ परिषद् समक्ष वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

४.४ सीप स्तर निर्धारणसम्बन्धी व्यवस्था:

सीप दक्षताको स्तर निर्धारण गर्नको लागि सञ्चालन गरिने परीक्षा र तत्सम्बन्धी अन्य आवश्यक काम कारवाहीहरूसम्बन्धी व्यवस्था एवं सफल परीक्षार्थीहरूलाई प्रदान गरिने प्रमाणपत्रको ढाँचा विनियममा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।

४.५ प्राविधिक वा विशेषज्ञ उप-समिति:

४.५.१ राष्ट्रिय सीप प्रमाणिकाबमोजिम सीप परीक्षण तथा प्रमाणीकरण एवं तत्सम्बन्धी अन्य कार्य गर्न परीक्षण समितिले आवश्यकतानुसार प्राविधिक वा विशेषज्ञ उप-समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

४.५.२ उप-नियम ४.५.१ बमोजिमको प्राविधिक वा विशेषज्ञ उप-समितिको गठन विधि एवं काम, कर्तव्य र अधिकार विनियममा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-५

औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम५.१ औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समितिको गठन:

५.१.१ सरकारी तथा गैरसरकारी औद्योगिक प्रतिष्ठानका श्रमिकहरूलाई आधारभूत तालीम एवं सीप अभिवृद्धि तालीम दिन परिषद्ले ऐनको दफा ७ बमोजिम देहायका सदस्यहरू भएको एक औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समिति गठन गर्नेछ ।

५.१.१.१ कार्यकारी निर्देशक — अध्यक्ष

५.१.१.२ प्रतिनिधि, पञ्चायत तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय — सदस्य

५.१.१.३ प्रतिनिधि, श्रम विभाग — सदस्य

५.१.१.४ प्रतिनिधि, इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान — सदस्य

५.१.१.५ प्रतिनिधि, नेपाल मजदूर संगठन — सदस्य

५.१.१.६ परिषद्बाट मनोनीत कारखाना तथा औद्योगिक प्रतिष्ठानको प्रतिनिधि एक जना — सदस्य

५.१.१.७ परिषद्बाट मनोनीत औद्योगिक तथा श्रम सम्बन्धी विशेषज्ञ एक जना — सदस्य

५.१.१.८ निर्देशक (प्राविधिक प्रशिक्षक प्रशिक्षण) परिषद् — सदस्य-सचिव

५.१.२ परिषद्को सिफारिशमा श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समितिको सदस्यहरूमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

५.१.३ उप-नियम ५.१.१.६ र ५.१.१.७ बमोजिम मनोनीत सदस्यहरूको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ ।

५.१.४ औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समितिले आवश्यक देखेमा कुनै स्वदेशी वा विदेशी विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षक-को रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

५.१.५ औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समितिको बैठकसम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

५.१.६ औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार विनियममा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।

(१३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५.२ तालीम फी बुझाउनु पर्ने:

कुनै सरकारी तथा गैरसरकारी प्रतिष्ठानले आफ्ना श्रमिकहरूलाई औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालीम समितिद्वारा सञ्चालित आधारभूत एवं सीप अभिवृद्धि तालीममा भाग लिन पठाउन चाहेमा उक्त तालीम समितिद्वारा तोकिएको तालीम फी बुझाउनु पर्नेछ ।

५.३ तालीमसम्बन्धी विभिन्न प्रक्रिया:

तालीम सञ्चालन हुनुभन्दा अघि तालीममा भाग लिने प्रशिक्षार्थीले पूरा गर्ने पर्ने प्रक्रिया, तालीम अवधिभर सम्बन्धित औद्योगिक प्रतिष्ठानले प्रशिक्षार्थीलाई दिनुपर्ने तालीम भत्ता, प्रशिक्षार्थीलाई तालीम दिने व्यवस्थापकको दायित्व, प्रशिक्षार्थीलाई दिने प्रमाणपत्रको ढाँचा र तत्सम्बन्धी अन्य कुराहरू विनियममा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध**६.१ जवाफदेही नहुने:**

राष्ट्रिय सीप प्रमाणिका अनुसार सीप परीक्षण गरिँदा कुनै प्रशिक्षार्थीलाई चोटपटक लागेमा वा दुर्घटनामा परी कुनै प्रशिक्षार्थीको मृत्यु भएमा त्यसको लागि परीक्षण समिति जवाफदेही हुनेछैन ।

६.२ अधिकार प्रत्यायोजन:

समिति वा परीक्षण समितिले यस नियमावलीबमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये सबै वा केही अधिकार आवश्यकतानुसार कुनै सदस्य वा कुनै उप-समिति वा कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले,

रमेशजङ्ग थापा

श्री ५ को सरकारको का. मु. सचिव

(१४)

मुद्रण तथा प्रकाशन विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।